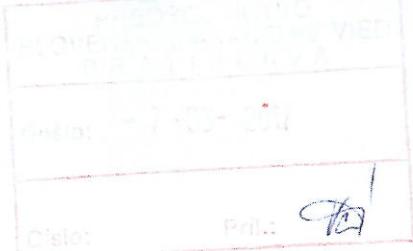


Slovenská akadémia vied  
Ústav politických vied

Dúbravská cesta 9, 841 04 Bratislava  
Tel.: +421-2-54789724 Fax: +421-2-54789726  
e-mail: [polipek@savba.sk](mailto:polipek@savba.sk) URL: <http://www.upv.sav.sk>



Naša značka: 55/2017

Predsedníctvo SAV  
Štefánikova 49  
814 38 Bratislava

Bratislava 07. 03. 2017

VEC: odvolanie

Ústav politických vied SAV sa na základe čl. IV. ods. 6 Zásad pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií SAV za obdobie 2012 – 2015 odvoláva proti rozhodnutiu Predsedníctva SAV z 9. februára 2017, č. uznesenia 1212C, že bol zaradený do kategórie s charakteristikou:

**„Výskum nemá pevné základy alebo stagnuje, prípadne má nedostatky z vedeckého alebo technického hľadiska“.**

„The research is not solid or is repetitive, or is flawed in the scientific or technical approaches“.

S pozdravom

SLOVENSKÁ AKADEMIA VIED  
Ústav politických vied  
Dúbravská cesta č.9  
841 04 BRATISLAVA

PhDr. Miroslav Pekník, CSc.  
riaditeľ ÚPV SAV

Príloha: Stanovisko ÚPV SAV k Hodnotiacej správe (protokolu).

**HODNOTIACA SPRÁVA VÝSKUMNÉHO ÚSTAVU SAV**

**1. január 2012 – 31. december 2015**

*V súlade s § 1, odsek 15 a 16 Kritérií periodického hodnotenia výskumných ústavov SAV prijatých v rámci smernice §10, odsek 5, písmeno d) Zákona č. 133/2002 Zb. o SAV schválenej zhromaždením SAV 22. 3.2016, člen hodnotiacej komisie / nezávislý externý odborník vydáva nasledovnú hodnotiacu správu a návrh hodnotenia ústavu.*

*Názov ústavu SAV: Ústav politických vied SAV*

*13. október 2016*

***Vedecký prínos a produktivita***

***Hodnotenie: D***

***Poznámky, vrátane pozitív a negatív***

***Hodnotiaci panel:***

***Postavenie ústavu ovplyvnili špecifické podmienky, ktoré sme vzali do úvahy pri zostavovaní posudku:***

- Ide o relatívne nový ústav, ktorý nevyhnutne zápasí sťažkostami súvisiacimi s jeho profiláciou a hľadaním si miesta na domácom i medzinárodnom poli
- Od ústavu sa očakáva, že bude šíriť osvetu o politickej minulosti Slovenska a Slovákov vo všeobecnosti a o slovenských politikoch zvlášť.

***Preto ústav ako vedecká inštitúcia musí plniť isté úlohy v rámci rozvoja domácej politickej kultúry a vzdelania.***

***Stanovisko ÚPV SAV:***

Ústav politických vied SAV začal svoju existenciu 1. februára 1990 ako Politologický kabinet SAV, na pôde ktorého pôsobila do konca roku 1992 „Komisia vlády SR pre analýzu historických udalostí z rokov 1967-1970“. Jeho špecificky zameraná činnosť pre potreby slovenskej a československej vedy bola financovaná Úradom vlády SR. Od začiatku roku 1993 sa realizovala jeho činnosť z rozpočtu SAV, personálny stav pracoviska sa radikálne znížil a zaradilo sa medzi najmenšie ústavy v III. oddelení vied SAV. Napriek dlhorčnému úsiliu vedenia ÚPV SAV smerom k Predsedníctvu SAV, vrátiť sa postupne k pôvodnému stavu z rokov 1990-1992, personálnu situáciu v ústave sa nepodarilo zlepšiť. Dôsledkom bolo, že hoci vedeckú výchovu, resp. doktoranské štúdium úspešne ukončilo 25 mladých vedeckých pracovníkov, na trvalý úvazok bolo možné zamestnať iba troch, ktorí vymenili zakladateľov ústavu. Ďalší sa však dokázali úspešne uplatniť na katedrách politológie (UPJŠ

Košice, UK Bratislava, UCM Trnava, UKF Nitra), ako aj v praktickej politike (Úrad vlády SR, NR SR, MŠVVaŠ SR, Centrála NATO Brusel). Na tieto fakty sme upozornili Hodnotiaci panel pre III. oddelenie vied SAV.

Pokiaľ chcel ÚPV SAV zvládnut' výskumné úlohy dané svojou *Zriaďovacou listinou*, bol via facti núténý „pôsobit' ako manažérsko-koordinačné pracovisko“. V praxi to znamenalo, že vedeckí pracovníci ústavu pôsobili na pozíciah vedúcich projektov, resp. ich zástupcov a do realizačných tímov sa prijímalí riešitelia z iných vedeckých a vysokoškolských pracovísk. Navyše, vedeckí pracovníci ÚPV SAV museli, pre svoj nízky počet, riešiť viaceru tém v rozličných projektoch. Takéto schopnosti preukázal ÚPV SAV pri výskumných úlohách štátnych programov, aj ako spoluriešiteľská organizácia pri realizácii vládnej úlohy „Vízia a stratégia slovenskej spoločnosti“. Od roku 2005 sa uskutočňuje pod záštitou predsedu vlády SR vedecký projekt „Dni Milana Hodžu – Osobnosti slovenskej politiky“, na ktorom sa podielajú Úrad vlády SR, MŠVVaŠ SR a MK SR. Schopnosť ÚPV SAV koordinovať veľké projekty potvrdzujú aj výsledky v podobe dvojzväzkovej syntetizujúcej knižnej publikácie „Pohľady na slovenskú politiku po roku 1989“ (VEDA 2016, 1200 strán), ktorá nebola uvedená v dotazníku, ale bol o nej na stretnutí s akademickou obcou ÚPV SAV informovaný Hodnotiaci panel.

Možno konštatovať, že ak by mal ÚPV SAV väčší počet vedeckých pracovníkov, dokázal by v zmysle *Zriaďovacej listiny* dané výskumné okruhy riešiť v širšom zábere aj smerom k medzinárodnej sfére, na ktorú sa prioritne sústredil Hodnotiaci panel.

Upozorňujeme, že ÚPV SAV nemá vo svojej *Zriaďovacej listine* zakotvené: „šíriť osvetu o politickej minulosti Slovenska a Slovákov vo všeobecnosti a o slovenských politikoch zvlášť“, ako sa uvádzá v Hodnotiacom protokole. ÚPV SAV v skutočnosti realizuje systematický vedecký výskum osobnosti slovenskej politiky ako súčasť výskumu politických elít. Výsledkom toho sú knižné publikácie ako napr. Dr. Vavro Šrobár – politik, publicista a národnootvetový pracovník (826 strán), či Milan Hodža ako aktér medzinárodných vzťahov (457 s.). Až na základe takýchto vedeckých výstupov šíri ÚPV SAV získané poznatky do jednotlivých sfér spoločnosti, resp. v rámci vedecko-popularizačnej činnosti. Tieto aktivity sa často realizujú v spolupráci s decíznou sférou (NR SR, Úrad vlády SR, MŠVVaŠ SR a MK SR), ako je tomu napr. aj v prípade trvalej výstavy v budove Národnej rady SR „Slovenské národné rady a cesta k parlamentarizmu“ v slovenskej a anglickej mutácii, či v prípade putovnej výstavy k česko-slovenským légiám a M. R. Štefánikovi „Roky bojov, obetí a nádejí (1914-1920)“ (pod záštitou predsedu vlády SR).

## *Pozitíva*

### *Hodnotiaci panel:*

*Ústav predstavuje akési ústredie, zabezpečujúce širokú spoluprácu s ďalšími inštitúciami v rámci aj mimo rámca SAV na Slovensku, a to nie len v oblasti politických vied, ale aj v oblasti iných disciplín. Plnenie tejto úlohy je v súlade s napĺňaním cieľov sformulovaných v oficiálnom programovom vyhlásení.*

*Výskumní pracovníci ústavu sa zúčastnili na množstve zahraničných i domácich konferencií, ktoré boli široko tematicky zamerané.*

*Jedným z projektov bolo prehodnotenie Marxovho dedičstva a historického materializmu, čo možno, vzhľadom na nedávnu finančnú krízu a narastajúcu nerovnosť, považovať za dobre načasovaný krok.*

#### **Stanovisko ústavu:**

Zastávame názor, že k pozitívam pri hodnotení ÚPV SAV patrí aj skutočnosť, že pracovisko dostalo od Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR za riešenie projektu Osobnosti slovenskej politiky a ďalší výskum cenu: „*Veľká medaila Samuela Mikovíniho za mimoriadny prínos v oblasti vedy a techniky*“.

Vedecká činnosť ÚPV SAV bola ocenená aj medzi najvýznamnejšími výsledkami medzinárodnej spolupráce organizácií SAV. V roku 2013 to boli výsledky projektu koordinovaného ÚPV SAV – Visegrad Cooperation and the future of Central Europe (grant financovaný z prostriedkov IVF 31110009 a VEGA 2/0188/11 – pozri Výročná správa SAV za rok 2013). Oceneným výsledkom boli publikácie: Marušiak, Juraj et al.: Is Visegrad Still a Central European „Trade Mark“? Bratislava, VEDA 2013, ISBN 978-80-224-1319-0. Marušiak, Juraj et al.: Internal Cohesion of the Visegrad Group. Bratislava, VEDA 2013, ISBN 978-224-1329-9. Členovia konzorcia: Institute of Political Studies, Polish Academy of Sciences, Corvinus University of Budapest, Faculty of Public Administration, Centre of International Studies, Faculty of International Relations, University of Economics.

Výsledky medzinárodnej spolupráce ÚPV SAV boli ocenené aj v roku 2014 (pozri Výročná správa SAV za rok 2014). Išlo o publikáciu Dinuš, Peter – Hohoš, Ladislav - Hrubec, Marek a kol.: Revoluce nebo transformace? Revolúcia alebo transformácia? Bratislava – Praha : VEDA, vydavateľstvo SAV – Filosofia, Vydavatelství Filosofického ústavu AV ČR 2014. ISBN: 978-80-224-1371-8 (VEDA) – 978-80-7007-413-8 (Filosofia).

#### **Negatíva**

##### **Hodnotiaci panel:**

*V zriadenovej listine ústavu je zadefinovaných prinajmenšom päť mimoriadne širokých oblastí: medzinárodné vzťahy, politické systémy, dejiny politického myšlenia, výskumné metódy a politická história. Vzhľadom na veľkosť ústavu by jedna či dve oblasti boli viac než postačujúce. Ústav tieto oblasti zredukoval na štyri, pričom vynechal metodológiu, stále však je to priveľa.*

*Dané oblasti nie sú dosť špecifické. Časť zameraná na politické dejiny sa venovala Cyrilovi a Metodovi, ale aj Dubčekovi a Husákovovi.*

*Je nepochybne dôležité oboznamovať verejnosť s profilmi významných slovenských politikov. Bolo by však zaujímavé vedieť, aký vedecký postup bol*

*použitý pri ich zostavovaní. Na túto otázku sme nenašli odpoveď ani v dotazníku, ani pri návštive ústavu.*

**Stanovisko ústavu:**

V dotazníku, aj pri stretnutí s Hodnotiacim panelom, sme definovali, že ÚPV SAV sa podľa *Zriaďovacej listiny* sústredívej predovšetkým na výskum troch okruhov bádania: politický systém, medzinárodné vzťahy a dejiny politického myslenia. Do tohto rámca patrí aj výskum najnovších, či súčasných politických dejín, ktoré predstavujú legitímnú a dôležitú súčasť politických vied. Práve v súvislosti s dejinami politického myslenia sa prioritne zameriavame na politické osobnosti a významné historické udalosti, ako boli – vznik Česko-Slovenska, Slovenské národné povstanie, Február 1948, Reformný rok 1968, November 1989, vznik samostatnej Slovenskej republiky 1993, pričom sa tento výskum orientuje vždy na štúdium vývoja určitého, pre politickú sféru podstatného javu či špecifickej oblasti javov a uskutočňuje sa v konfrontácii s vývojom v susedných a ďalších európskych štátoch.

Zdôrazňujeme, že okruhy bádania v ÚPV SAV nie sú izolované, ale sú navzájom poprepájané, keď napríklad osobnosti ako M. Hodža, či A. Dubček sú skúmaní nielen z hľadiska politického myslenia, ale aj politického systému, či medzinárodných vzťahov. V zmysle *Zriaďovacej listiny ÚPV SAV* tomu zodpovedajú aj vedecké výstupy spracované za použitia interdisciplinárnych a multidisciplinárnych prístupov a v spolupráci vedných disciplín, ako sú politické vedy, história, filozofia, sociológia a právne vedy. Knižné publikácie a ďalšie materiály mal Hodnotiaci panel na stretnutí s akademickou obcou ÚPV SAV k dispozícii. Žiadne výhrady zo strany Hodnotiaceho panelu sa k vedeckým postupom vtedy neobjavili.

Ukazuje sa, že Hodnotiaci panel obsah našich prác pozná iba málo, resp. ich nepozná vôbec, čo sa prejavilo aj vtedy, keď sa v Hodnotiacom protokole uvádzalo „*Cyrilovi a Metodovi, A. Dubčekovi a G. Husákovi*“ ako o príklade príliš širokého dejinného záberu. V danom prípade išlo pritom o spracovanie príspevku na tému o využití symboliky Cyrila a Metoda pre politický režim po roku 1948, čo rozhodne nemožno považovať za problematické. Pri výskume osobností nie je podľa nás podstatný veľký časový rozptyl ich pôsobenia, ale obsah dobového politického myslenia. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ÚPV SAV sa nezaoberá tvorbou biografických diel, ale výskumom slovenských politicky činných osobností v politických súradničiach konkrétnej doby.

***Hodnotiaci panel:***

*Zamestnanci ústavu sa zúčastnili na viac ako 80 medzinárodných konferenciách, z toho 76 v zahraničí, od Pekingu až po Utrecht, avšak ani medzinárodné projekty, ani publikácie uverejnené v zahraničí, nedosahujú požadovanú úroveň. Zdá sa, že sa ani na konferenciách, ani na pracovných seminároch, nevyužila príležitosť nadviazať užitočné pracovné kontakty*

*a vzájomne si vymenit' skúsenosti či vytvorit' určité profesionálne siete a konzorciá.*

*Za posledné dva roky sa zrealizovali iba dva medzinárodné projekty nevelkého rozsahu s podporou Visegrádskeho fondu a zaznamenali sme len jednu účasť na poľskom projekte v rámci Visegrádskej spolupráce. Nebola využitá možnosť získať prostriedky z eurofondov.*

*Človek nadobúda dojem, že väčšinu projektov na ústave riešia jednotlivci. Ak je to tak, zamestnanci prichádzajú o príležitosť, ktorú má ústav k dispozícii – možnosť spolupráce na veľkých projektoch s univerzitnou katedrou.*

*Počet zamestnancov, ktorí nie sú zapojení do výskumnej činnosti, je príliš veľký – 5 z celkového počtu 22 ľudí. Ak sú tabuľky 2.8.1.1 - 2.8.1.2 správne, vekové zloženie výskumných pracovníkov je veľmi nerovnomerné: 5 z celkového počtu 12 dosiahol vek 65 rokov, a ani jeden nemá pod 35 rokov. V bode 2.8.4 správa tvrdí, že všetky odporúčania z predošlého hodnotenia boli splnené, ani v zozname publikácií, ani v tabuľke 2.1.8 však temer nemožno nájsť príspevok, ktorý by bol uverejnený vo významnom zahraničnom časopise.*

*Pracovníci ústavu sa nezúčastnili na žiadnych seminároch ani konferenciách poriadaných IPSA, APSA alebo ECPR, hoci ústav je členom IPSA.*

#### **Stanovisko ústavu:**

V súvislosti s účasťou pracovníkov ÚPV SAV na medzinárodných konferenciach v zahraničí a tam publikovanými príspevkami je na mieste položiť otázku: na základe akých kritérií bolo vyslovené celkové negatívne hodnotenie všetkých príspevkov pracovníkov ÚPV SAV. Číta ich osobne spravodajca Hodnotiaceho panelu, príp. sa tak stalo na základe recenzíí vzťahujúcich sa na jednotlivé práce alebo bolo hodnotenie zostavené podľa – pre spoločenské a humanitné vedy neadekvátej – šablóny: pokial' práca nie je publikovaná v „určitých“ časopisoch, resp. vydavateľstvách, tak príspevky „nedosahujú požadovanú úroveň“? S týmto stanoviskom Hodnotiaceho panelu nemožno súhlasit'.

V prípade počtu medzinárodných projektov bol dotazník prečítaný nepozorne. Okrem spomínaných projektov podporovaných z Visegrádského fondu sa ÚPV SAV podieľal aj na ďalších medzinárodných projektoch (s. 5). Ako príklad uvádzame:

1/ "Dezintegrácia a integrácia v strednej a východnej Európe (DIECI)" – dlhodobý výskumný projekt medzinárodnej pracovnej skupiny (F, D, GB, I, E, DK, NL, AT, PL, RO, HU, UA, CR, Moldavsko), existujúci pod rovnakým názvom od roku 2011; je súčasťou programu Erasmus+. V súčasnosti je doba jeho riešenia stanovená do r. 2018. DIECI Group pôsobí pod „European Union Liaison Committee of Historians“ (oficiálny vedecký orgán Európskej komisie pre európsku integráciu, založený v r. 1982). Inštitucionálna základňa DIECI je Université de Strasbourg, Institut des Sciences Politiques; Babes-Bolyai University, Cluj, Faculty of European Studies; Babes-Bolyai University, Campus Berlin. Doc. PhDr. Vladimír Gonč, DrSc. takto pokračuje s pôvodnými aktivitami v rámci projektu EU Jean Monnet od roku 1998.

2/ Ďalším medzinárodným výskumným projektom zahájeným v roku 2014 "je Good and Bad Neighbourhoods ", ktorého doba riešenia je stanovená do r. 2018. Inštitucionálna

podpora: Institute of International Relations and History, Casimir the Great University, Bydgoszcz. Prebieha v európskej sieti univerzít od Universities along Rhine (Freiburg, Kolín nad Rýnom, Bonn), do Moskvy a Sofie. V. Gonč je členom vedeckého výboru tohto projektu, ako aj pracovného tímu.

3/ Spolupráca vo formáte medzinárodných konzorcií má stabilný charakter napr. v prípade Čínskej akadémie spoločenských vied v sieti čínskych a stredoeurópskych pracovísk (China – Central Europe Forum), od roku 2014 participuje aj ÚPV SAV.

4/ Takisto projekt Recovering Forgotten History sa realizuje od roku 2014. Partneri, v konzorcii ktorého koordinátorom je Lazarski University vo Varšave, sú stabilní, popri poľských riešiteľoch pravidelne na projekte participuje Masarykova Univerzita v Brne a vydavateľstvá prestížnych medzinárodných univerzít z Veľkej Británie a USA (napr. Oxford University Press, Harvard University Press, Yale University Press, Cambridge University Press, Pittsburgh University Press, Toronto University Press a i.). Cieľom projektu je recenzovanie publikácií, zameraných na históriu a súčasný politický vývoj, pripravovaný v uvedených vydavateľstvách pred ich vydaním. Projekt funguje niekoľko rokov, hoci konzorcium sa každoročne musí uchádzať o získanie finančných prostriedkov.

Tvrdenie Hodnotiaceho panelu, že „*nebola využitá možnosť získať prostriedky z eurofondov*“ je mylné. ÚPV SAV sa uchádzal o eurofondy v rámci programu Horizont 2020. ÚPV SAV bol členom konzorcia návrhu projektu Európska únia a Rusko, H2020 - INT - INCO - 2014. Číslo projektu 645841. Tento projekt neboli schválený (Dotazník, s. 42).

ÚPV SAV bol členom konzorcia návrhu projektu Translating Protest and Cultural Opposition in Socialist Central and Eastern Europe; Call: 2020-REFLECTIVE SOCIETY 2015; Režim financovania: Research and Innovation Action; Číslo návrhu: 692723. Tento projekt neboli schválený (Dotazník, s. 41).

Spolupráca ÚPV SAV s katedrami na vysokých školách je v dotazníku doložená. ÚPV SAV je úspešným riešiteľom projektov, do ktorých sú zapojené okrem vedeckých ústavov aj pracoviská z viacerých vysokých škôl (UK Bratislava, UCM Trnava, UKF Nitra, UPJŠ Košice, UMB Banská Bystrica), vrátane zahraničia (UK Praha, TU Liberec, ARC-VŠPSV Kutná Hora, Vysoká škola ekonomická, Praha).

V prípade počtu zamestnancov bol znova chybne prečítaný dotazník. ÚPV SAV nemá 22 pracovníkov na plný úvazok. Schválený limit na všetkých pracovníkov bol v rokoch 2012 – 2015 znižovaný (v roku 2012 – 14 pracovníkov; 2013 až 2015 – 13 pracovníkov). Tento klesajúci trend pokračoval aj v nasledujúcom období, pričom v roku 2016 a v roku 2017 to je už iba 12 pracovníkov. Vekové zloženie pracovníkov sa už v roku 2016 znižilo a bude ďalej pokračovať odchodom starších výskumníkov, hoci dosahujú kvalitné vedecké výsledky. Iná možnosť poskytnúť príležitosť vlastným skončeným doktorandom momentálne neexistuje. Každý vedecký ústav nevyhnutne potrebuje aj odborných, administratívnych a technických pracovníkov, ktorí sa priamo nezaoberajú výskumom. Väčšina z nich má čiastočný úvazok. Inak by tieto činnosti museli vykonávať vedeckí pracovníci, čo by išlo na úkor vedecko-výskumnej činnosti.

V súvislosti s perspektívami rastu pracoviska sa uskutočnilo po stretnutí s akademickou obcou ÚPV SAV aj osobitné stretnutie Hodnotiaceho panelu s doktorandmi. O jeho výsledku sa hodnotiaca správa nezmieňuje.

Súhlasíme s argumentom Hodnotiaceho panelu, že pracovníci ÚPV SAV sa nezúčastňovali na podujatiach IPSA. Vedecký pracovník ÚPV SAV J. Marušiak sa zúčastnil kongresu IPSA, no až po sledovanom období v roku 2016. Z jeho konferenčného príspevku

bude publikovaná štúdia v júni/júli 2017 v Czech Journal of Political Science/Politologický časopis (bola prijatá a je v štádiu proofreadingu).

***Spoločenský, kultúrny a ekonomický dopad***      ***Hodnotenie: B***

*Poznámky, vrátane silných a slabých stránok*

*Hodnotiaci panel:*

*Množstvo vykonanej práce vzhladom na požadovaný dosah je primerané.*

**Stanovisko ústavu:**

Spoločenský dopad činnosti pracoviska je podľa nás väčší ako uvádzajú hodnotiace správa, čo potvrdzuje aj doterajšia spolupráca ÚPV SAV s decíznou sférou – s Kanceláriou prezidenta SR, Národnou radosťou SR, Úradom vlády SR, Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvom kultúry SR a ďalšími inštitúciami. Nad vedeckými podujatiami odborne garantovanými ÚPV SAV viacnásobne preberali záštitu najvyšší ústavní činitelia – prezident SR, predseda Národnej rady SR, predseda vlády, prípadne aj rezortní ministri.

***Perspektívy (rastový potenciál)***      ***Hodnotenie: D***

*Poznámky*

*Hodnotiaci panel:*

*Strategická časť správy je príliš krátka: jej rozsah je menší než odporúčané 3 strany. Nanešťastie je aj príliš vágna: nehovorí nič o konkrétnych plánoch ústavu, ani o plánovaných metódach, ani o časovom rámci.*

*Svedčí to o nedostatku strategického myšlenia, čo nie je pozitívne pre ďalší vývoj.*

*Zdá sa, že ústav má príliš široký záber na úkor hlbky, čo mu znemožňuje dosahovať výsledky, ktoré by boli porovnatelné s medzinárodným štandardom.*

**Stanovisko ústavu:**

Stratégia pracoviska má vychádzať z reálnej situácie. Možnosti strategického plánovania ÚPV SAV sú však v poslednom období obmedzené znižovaním personálneho stavu (limit pracovníkov) zo strany Predsedníctva SAV. Na túto situáciu sme viac ráz upozornili (správa o činnosti ÚPV SAV). Plány do budúcnosti sú spojené s existujúcimi projektmi a okruhmi bádania, ktoré sú uvedené v dotazníku. Je však otázne, aký význam má

strategické plánovanie, keď sa očakáva prijatie zákona o verejno-výskumných inštitúciách, po prijatí ktorého sa plánuje transformácia SAV.

## ***CELKOVÉ HODNOTENIE***

### ***Poznámky k činnosti za uplynulé obdobie***

#### ***Hodnotiaci panel:***

*Výsledky činnosti Ústavu politických vied sú slabé. Nie je jasné, aká je politologická profilácia ústavu a kam smeruje jeho vývoj. Témy sú viac-menej aktuálne, ale nie je možno ich zhodnotiť, pretože sú príliš všeobecne sformulované a príliš široko koncipované. V správe sa neuvádzajú, aké prístupy boli použité počas výskumu.*

#### ***Poznámky a odporúčania pre budúce zlepšenie práce ústavu***

*Zoznam úloh by sa mohol výrazne zúžiť. Jeden alebo dva hlavné projekty by pomohli lepšie sústredit' sily, najmä vzhľadom na možné smery spolupráce, skvalitnenie výskumných metód, dlhodobú spoluprácu medzi inštitúciami či dokonca obohatenie knižničného fondu.*

*Všeobecné politické tendencie na Slovensku a v strednej Európe, ako aj Visegrádska spolupráca, by nepochybne mohli zaujať širšiu medzinárodnú verejnosť najmä teraz, v čase migračnej a utečeneckej krízy, aj vďaka výnimconej úlohe, ktorú Slovensko a okolité krajinu zohrávajú v rámci EÚ.*

*Istú možnosť predstavuje orientácia ústavu na komparatívnu politológiu, ktorá sa momentálne nachádza v centre medzinárodného záujmu.*

*Porovnanie vývoja na Slovensku s paralelnými tendenciami v zahraničí by tak či onak bolo užitočné. Ústav by mohol vstúpiť do ECPR; mohlo by to uľahčiť medzinárodnú spoluprácu. Najmä semináre, ktoré v jarných mesiacoch pravidelne organizuje ECPR, by mladými starším vedeckým pracovníkom umožnili skontaktovať sa so zahraničnými politológmi a získať cenné rady pre svoju prácu.*

*Je pozitívne, že ústav publikuje práce aj v angličtine; bolo by vhodné zameriť sa na periodiká s väčším dosahom než aký má ústavný časopis.*

*Ked'že písanie v angličtine je stále ešte problémom, ústav by mohol pouvažovať o tom, ako by uľahčil situáciu svojim pracovníkom. Problém by mohla zmierniť finančná pomoc pri korektúrach či dokonca prekladoch, prípadne organizácia kurzov akademického písania. Pomôcť by mohlo aj písanie článkov pod dohľadom skúsených autorov, i tu je však potrebná finančná podpora.*

*Vekové zloženie ústavu je znepokojivé a treba mu venovať pozornosť.*

**Stanovisko ústavu:**

Odporúčanie, aby ÚPV SAV znížil počet svojich výskumných okruhov, ktoré sú dané *Zriaďovacou listinou* považujeme za problematické. Rezignoval by tým na svoje dlhorčné úsilie o zvládnutie určených výskumných okruhov v plnom rozsahu, na čo však potrebuje, ako už bolo spomenuté, návrat k personálnemu stavu z počiatkov svojho pôsobenia v rokoch 1990-1992. Odporúčanie ide proti *Zriaďovacej listine*, namiesto toho, aby bolo formulované tak, aby sa utvárali adekvátne predpoklady a podmienky pre úspešné plnenie všetkých úloh ÚPV SAV.

Pokiaľ ide o ďalšie odporúčanie Hodnotiaceho panelu: „*všeobecné politické tendencie na Slovensku a v strednej Európe, ako aj Visegrádska spolupráca, by nepochybne mohli zaujať širšiu medzinárodnú verejnosť najmä teraz, v čase migračnej a utečeneckej krízy, aj vďaka výnimočnej úlohe, ktorú Slovensko a okolité krajinu zohrávajú v rámci EU*“, musíme konštatovať, že Hodnotiacemu panelu uniklo, že vedecký výskum zameraný na V4, či strednú Európu už niekol'ko rokov uskutočňujeme, čo je doložené aj v dotazníku, vrátane už vydaných knižných publikácií (s. 7-8; 39).

Súhlasíme s odporúčaniami Hodnotiaceho panelu, ktoré sa týkajú zapájania sa ÚPV SAV do medzinárodných projektov a publikovania v zahraničných časopisoch v anglickom jazyku. Dopoliaľ sme dávali prednosť prezentovaniu našich knižných publikácií v anglickom jazyku, čím sme chceli v širšom a hlbšom zábere prezentovať zahraničiu skúmanú problematiku, než aký poskytujú články v časopisoch. Naše knihy v anglickom jazyku sa nachádzajú v knižničiach na americkom kontinente, v západnej Európe, ako aj v Číne a v Japonsku.

Odporučenie zlepšiť kvalitu písania príspevkov v anglickom jazyku je na pracovisku napĺňané už dlhšiu dobu, a to formou prijatia kvalifikovanej pracovnej sily – odbornej prekladateľky. Zameriava sa pritom nielen na preklady, ale spracováva aj korektúry štúdií našich pracovníkov do podoby, ktorá splňa všetky jazykové a štýlistické kritériá uplatňované v anglickom jazyku. Okrem toho, otázku publikovania v cudzom jazyku v zahraničí možno na pracovisku konzultovať aj s našim pracovníkom z Nemecka, ktorý bol, ako je to uvedené v dotazníku (s. 47) prijatý do ÚPV SAV v rámci projektu SASPRO na tri roky.

V daných súvislostiach si však treba položiť zásadnú otázku: „Čo je dôležitejšie, účasť ÚPV SAV na medzinárodných projektoch a písanie príspevkov v anglickom jazyku, alebo skutočná kvalita obsahu vedeckých výstupov?“

Oblast' politických dejín a dejín politického myslenia a politických ideí predstavuje pre Slovensko priestor, ktorého dôkladné a kontinuálne poznanie je pre jeho politicko-spoločenský i národnostný vývoj životne nevyhnutný. Nemožno ho zároveň považovať za úzko slovenský záujem, ale – ako ukazuje doterajšia skúsenosť a prax – aj za oblasť zvyšujúceho sa záujmu nielen štátov stredoeurópskeho regiónu a teda najbližších susedov Slovenska, s ktorými má spoločnú politickú minulosť, ale napr. aj Nemecka, či dokonca záujem japonskej a čínskej vedy.

Vzhľadom na to, že SAV a jej ústavy spoločenských a humanitných vied majú špecifické poslanie v rámci budovania slovenskej národnej identity, je prirodzené že poslaním ÚPV SAV je

1. fungovať ako nadstavba a spájajúci článok medzi politologickými pracoviskami v SR,

2. pôsobiť ako základná platforma politologického výskumu v rámci stále mladej a formujúcej sa disciplíny, no zároveň zapĺňať medzery stále veľmi slabu obsadených výskumných oblastí na ostatných, či politologických alebo príbuzných vedeckých pracoviskách, ako sú predovšetkým novšie a najnovšie politické dejiny Slovenska a dejiny politického myslenia, konkrétnie dejiny slovenského politického myslenia. V súvislosti s tým sa dlhodobo rieši veľká téma Osobnosti slovenskej politiky ako súčasť výskumu politických elít - t. j. výskum ich pôvodu, inštitucionalizácie, formovanie politickej reprezentácie Slovenska a profesionalizácie politickej činnosti na Slovensku a teda v konečnom dôsledku kontinuálne vytváranie základnej bázy pre výskum všetkých oblastí vývoja slovenskej politiky.

V rámci tohto zadania by mal Ústav politických vied SAV aj naďalej fungovať v plnom rozsahu a to aj vzhľadom na to, že predstavuje medziodborovú sústavu vedných disciplín.

### **Návrh na celkové hodnotenie ústavu: D**

*Výskum nie je ucelený a dôkladný, opakuje sa a obsahuje chyby tak vedeckého, ako aj technického charakteru.*

#### **Záverečné stanovisko ústavu:**

Ústav politických vied SAV s celkovým hodnotením pracoviska označeným písmenom D a jeho slovným vyjadrením nesúhlasi. Pri rozbore Hodnotiaceho protokolu sme poukázali na to, že viaceré argumenty v neprospech ÚPV SAV sa dostali do rozporu s faktami uvedenými v dotazníku. Je rozporuplné, keď napr. na jednej strane Hodnotiaci panel odporúča ÚPV SAV, aby sa zaoberal všeobecnejšie spracovanými témami o strednej Európe a V4 a na druhej strane to kritizuje. Prekvapujúca je aj kritika Hodnotiaceho panelu na tému vedecké postupy, keďže táto problematika bola vysvetlená na stretnutí s akademickou obcou, ako aj smerovanie ÚPV SAV v reálnych podmienkach v rámci SAV a Slovenskej republiky.

Očakávali sme, že celkové hodnotenie bude obsahovať faktograficky prezentovanú kritiku činnosti a vedeckých výsledkov ÚPV SAV. No nestalo sa tak. Hodnotenie je podľa nás negativistické, čo je v rozpore s tým, čo sa deklarovalo, a to, že závery a odporúčania budú motivačné.

Odvolávame sa preto proti výsledkom hodnotiacej správy Metapanelu, ktorým bol ÚPV SAV zaradený do kategórie s charakteristikou „Výskum nemá pevné základy alebo stagnuje, prípadne má nedostatky z vedeckého alebo technického charakteru“ (D) a žiadame jeho prehodnotenie.